

11 ta' April, 1949.

Imħabef :

L-Onor. Dr. W. Harding, B.Litt., LL.D.

Il-Pulizija *versus* Giuseppe Azzopardi

Appropriazzjoni Indebita — Vatur — Rinviju —

Kompetenza — Art. 307, 308, 382 (2), 383,

u 445 (5) tal-Kodiċi Kriminali.

*Jekk, fl-każ ta' imputazzjoni dwar appropriazzjoni ndebita kwalifikata, u għallhekk persongrijuili "ex officio", l-Attorney General jir-rincija latti lill-Maġistrat b'ez-
dan jiddeċidi l-każ sommarjament, u fir-rincija jgħid li l-kwercela tal-persuna frodata u jiddeċidi l-artikolu tal-liġi li jikkoncerna l-appropriazzjoni ndebita sempliċi, li*

hija rinunzjabili mill-parti leża, don juri li l-Attorney General ikun qiegħed jikkunsidra r-reat bhala appropriazzjoni ndebita sempliċi.

Il-calur, in kwantu li jtalla' l-piena, għandu jitleqes għall-finijiet tal-kompetenza tal-Qorti. Meta jkun hemm ċirkustanzi attenwanti, imma bla attenwanti l-piena tkun teċċedi l-kompetenza inferjuri, ir-reat jibqa' ta' kompetenza superjuri; imma ma hemm ebda dispożizzjoni tal-liġi li tgħid li meta jkun hemm ċirkustanzi aggravanti (apparti l-konkors ta' reati u ta' pjeni u apparti r-reati) ir-reat jibqa' ta' kompetenza inferjuri, jekk il-piena ordinarja, apparti l-aggravanti, tkun ta' dik il-kompetenza.

Għalkemm bir-rinviju l-Attorney General ma jorbotx għal kollaz lill-Maġistrat, tgħid però li jorbtu fuq haġa waħda, jujifieri illi l-Maġistrat ma jistax aktar isib imputazzjoni li teċċedi l-kompetenza tiegħu.

Għaldaqstant, jekk l-imputazzjoni kienet ta' appropriazzjoni ndebita kwalifikata, u l-Attorney General fir-rinviju jkun wera li huwa jikkunsidra r-reat bhala appropriazzjoni ndebita sempliċi, li anki bl-aggravanti tal-calur ma jteċċedix il-kompetenza inferjuri, is-sentenza tal-Maġistrat, li tkun iċċitat l-artikolu ċitat mill-Attorney General relativ għall-appropriazzjoni ndebita sempliċi, għandha tiġi nterpretata fis-sens illi l-Maġistrat iddikjara lill-imputat hati ta' appropriazzjoni ndebita sempliċi, avrolja huwa jkun iddikjara li sabu hati skond l-akkuża li kienet ta' appropriazzjoni ndebita kwalifikata. U għalhekk ir-reat li għalih ikun gie hekk kundannat l-imputat huwa rinunzjabili mill-parti leża.

B'sentenza tal-Qorti Kriminali tal-Maġistrati ta' Malta tas-26 ta' Novembru 1949, l-imsemmi Azzopardi gie misjub hati talli z-Żejtun, f'dawn l-aħħar xhur, dawwar għan-nom ta' Frangisk Zammit motor car no. 6265, li tiswa £400. 13. 10, meta din il-motor car kienet fdata lilu minhabba l-professjoni tiegħu, għad-dannu ta' Edward Vincenti Kind, rappreżentant tad-ditta "Auto Sales Company", u kundannat għall-piena tal-lavuri furzati għal żmien disa' xhur;

L-imputat appella;

Kif jidher mill-verbal fol. 42, fit-trattazzjoni quddiem din il-Qorti d-difensur ta' l-imputat talab differiment, stante l-possibilità ta' rinunzja mill-parti tal-frodat. L-Avukat tal-Kuruna rrisponda li l-imputazzjoni ma hijiex rinunzjabili,

għaliex hi każ ta' reat persegwibili "ex officio". Hu għalhekk xieraq li jiġi deciż dan il-pont, li, minhabba dak li sejjer jingħad, ma hux tant sempliċi kemm jidher;

L-akkuża originali, in vista tal-kliem fiha kontenuti, "meta din il-motor car kienet liw fdata minhabba l-professjoni tiegħu", kienet bażata fuq l-art. 308 tal-Kap. 12, li jikkontempla l-appropriazzjoni indebita kwalifikata;

Saret l-Istrutturja; u meta l-attijiet gew rinvijsati lill-Attorney General, dan reġa' bagħat il-każ lura lill-Magistrat biex jiġi deciż sommarjament taħt l-"Administration of Justice (Emergency) Regulations 1940", "B" (1), fejn jingħad hekk:— "The Attorney General may send for trial before a Court of Magistrates of Judicial Police, any person charged with an offence punishable with imprisonment or hard labour exceeding three months, but not exceeding two years, and thereupon the said Court shall be competent to try such offence";

Issa mill-fatt li, kif jidher mir-rinviju fol. 20, l-Attorney General kien eżiġa l-produzzjoni tal-kwerela tad-dannegġjat, u mill-fatt li fir-rinviju fol. 24 l-Attorney General iċċita l-art. 307, u mhux l-art. 308, jidher li l-istess Attorney General kien qiegħed jikkunsidra r-reat issa imputat bħala dak ta' l-art. 307; mentri l-kliem ta' l-imputazzjoni *vis-à-vis* "li l-motor car kienet fdata lill-imputat minhabba l-professjoni tiegħu" kienu tali li necessarjament jimportaw reat taħt l-art. 308, u mhux l-art. 307;

Allura gara dan. Jekk ir-reat jitqies taħt l-art. 307, il-piena ma tteċedix disa' xhur, apparti l-valur; u meta tiżdied iċ-ċirkustanza tal-valur (taħt l-art. 324 (1) ċitat ukoll mill-Attorney General fir-rinviju fol. 24), il-piena tiżdied minn żewġ gradi sa tlieta, u tista' titla' għalhekk, skond l-artikolu u l-inċiżi tiegħu ċitati wkoll mill-Attorney General, sa sentejn. Però, kif ingħad, ir-reat oriġinarjament imputat kien dak ta' appropriazzjoni kwalifikata taħt l-art. 308, fejn il-piena hi sa sena, u biċ-ċirkustanza tal-valur titla' sa tliet snin;

Il-valur, in kwantu li jtalla' l-piena, għandu jitqies għall-finijiet tal-kompetenza, għaliex, skond il-ligi, dak li ma għandux jitqies hu speċifikat fl-art. 382 (2), ċjoè ma għandhomx

jitqiesu l-konkors ta' reati u ta' pieni (kompriza l-kontinwità) u r-rečidiva. Il-ligi, fl-art. 383, tgħid li meta jkun hemm ċirkustanzi attenwanti, imma, bla attenwanti, il-piena tkun teçċedi l-kompetenza inferjuri, ir-reat jitqa' ta' kompetenza superjuri, u ssir l-Istructorja. Ma hemm ebda dispożizzjoni li tgħid li, meta jkun hemm ċirkustanzi aggravanti (apparti l-konkors ta' reati u ta' pieni u r-rečidiva), ir-reat jibqa' ta' kompetenza inferjuri jekk il-piena ordinarja, appartu l-aggravanti, tkun ta' dik il-kompetenza;

Issa, l-art. 445 (5) iġħid hekk:— "Izda jekk minhabba n-nuqqas ta' ċirkustanzi li jgħibu reat ta' kompetenza tal-Qorti Kriminali tal-Maestà Tiegħu r-Re, l-Attorney General jiddeçidi li ma jteġħidx l-imputat taħt att ta' akkuża, imma jkun jidherli li mill-kompilazzjoni jista' joħroġ reat ta' kompetenza tal-Qorti tal-Pulizija Gudizzjarja, hu ma jorndax il-liberazzjoni ta' l-imputat, izda jibgħat lura l-att jiet lil din il-Qorti, u din il-Qorti tiddeçidi fuq l-akkuża ta' dan ir-reat indipendentement minn kull ċirkustanza oħra";

Mela, kif iġħad, il-fatt li l-Attorney General eżiga l-kwerela (minhabba li, taħt l-art. 307, il-kwerela hi meħtieġa, mentri taħt l-art. 308 ma hiex), flimkien mal-fatt li hu eçita l-art. 307, u mhux l-art. 308, kif ukoll il-fatt li, diversament, taħt l-art. 308, il-piena (kif intyal fuq) kienet teçċedi s-sentejn, imsemmijin bhala limiti fid-dispożizzjoni ta' l-"Administration of Justice (Emergency) Regulations 1940", u kienet għalhekk timpedixxi r-rinviju għal deçizzjoni sommarja, — dana kollox juri li l-Attorney General kien jirritjeni li e-ċirkustanza aggravanti dedotta fl-akkuża oriġinali ("fdata lilu minhabba l-professjoni tiegħu") ma kienetx deducibili. Diversament wieħed ikollu jgħid, kontra l-prinçipju preżuntiv tar-"rite ut recte", li dik e-ċirkustanza sfuggiet lill-Attorney General;

U b'hekk il-każ reġa' gie quddiem il-Maġistrat;

Issa, f'każ ta' rinviju simili, l-Attorney General, għalkemm ma jkunx qiegħed jorbot għal kollox lill-Maġistrat, żgur però li jkun qed jorbtu fuq haġa waħda, jgħifieri li l-Maġistrat ma jistax aktar isib imputazzjoni li teçċedi l-kompetenza tiegħu sa sentejn piena (ara Pul. vs. Barbara, App.

Krim., 2 ta' Diċembru 1939). Altrimenti jiġu newtralizzati d-dispożizzjonijiet tal-liġi li fuqhom l-Attorney General jagħmel ir-rinviju, fuq citati;

Il-konsegwenza, għalhekk, hi ċara. Għalkemm b'komplazzjoni aktar tal-każ, il-Magistrat fis-sentenza qal li jsewbi lill-imputat skond l-akkuża, u għalkemm dik l-akkuża, imsemmija testwalment fis-sentenza, tinkludi l-kliem importanti l-kwalifika tal-professjoni, ċjo non osanti l-Magistrat qal ukoll "Rat l-artikoli fuq imsemmija", u dawn huma l-artikoli riportati fis-sentenza stess, jiġifieri dawk citati fir-rinviju ta' l-Attorney General, fosthom mhux l-art. 308, imma l-art. 307;

Issa l-unika interpretazzjoni tas-sentenza f'dan ir-rinviju (jiġifieri r-riferenza għal akkuża komprendenti l-kwalifika tal-professjoni, u r-riferenza għall-art. 307 li ma jikkontemplax dik il-kwalifika, bla ebda riferenza għall-art. 308) hi illi jiġi ritenut li l-Magistrat segwa l-Attorney General filli ritjena li l-appropriazzjoni indebita ma kienetx kwalifikata, għalkemm b'inavvertenza hu rripeta l-kliem ta' l-akkuża originali. Diversament jiġi li l-Magistrat ma osservax il-principju li hu ma jistax wara r-rinviju, johrog mill-kompetenza inferjuri, għaliex inkella d-dispożizzjoni ta' l-art. 445 (5) fuq citat tigi frustrata, u jkun hemm ċirkuwitu ta' deċiżjonijiet u rinviiji mill-Magistrat lill-Attorney General. U ma jistax jiġi raġjonevolment ritenut li l-Magistrat kellu fi hsiebu li l-imputazzjoni kienet ta' appropriazzjoni kwalifikata, għaliex allura kien ikollu jiddikjara ruhu inkompetenti, għa ladarba din l-imputazzjoni ta' appropriazzjoni kwalifikata, meta jitqies il-valur, taqbeż, kif fuq ingħad, il-limiti ta' sentejn piena;

U l-Qorti sabet stran illi l-Prosekuzzjoni qiegħda ssostni li l-kundanna għandha titqies ta' appropriazzjoni kwalifikata; għaliex b'dan l-assunt tagħha l-Prosekuzzjoni tkun qiegħda in sostanza tgħid li l-Attorney General (jiġifieri hi stess) ma kienx korrett meta eżiġa, bir-rinviju fol. 20, il-kwerela, u meta ċita biss l-art. 307, u mhux l-art. 308, fir-rinviju fol. 24. Infatti jekk il-"conviction" hi ta' appropriazzjoni indebita kwalifikata (kif issa qed isostni l-Attorney General), allura ma kienx hemm lok għall-produzzjoni tal-kwerela, għa-

liex ir-reat taht l-art. 308 hu persegwibili "ex officio", u ma kienx hemm lok ghae-ditazzjoni ta' l-art. 307, imma ta' l-art. 308. Il-Magistrat ma setax johrog mill-kompetenza inferjuri wara dak ir-rinviju, u l-Attorney General certament ma jridx isostni li l-Magistrat seta' jagħmel hekk;

Għalhekk din il-Qorti tiddeċidi l-pont preliminari *fis-sens* li l-kindanna hija ta' *appropriazzjoni indebita* taht l-art. 307, u mhux taht l-art. 308, Kap. 12, u għalhekk persegwibili għak-kwerala tal-parti.
